

Бэдзэогъум и 27-р – Адыгейм
къэралыгъо гъэпсыкіэ илэ зыхъугъэ Маф

ЛЫГР Макъ

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэээт

Мэзаем и 23-р Хэгъэгум иухъумакЮ и Маф

Адыгэ Республикаем
щыпсэухэу, Урысые Федерацаем и Улешыгэ Klyachchexem ядзэкъулыкъушшэхэу
яветеранхэу льтэнэгээ
зыфатшыхарар!

Хэгъэгум иухъумакло и Мафэ фэшл тышъуфэгушло!

Хэгээгүм иisuverenitetрэ изыкыныгъэрэ якъэухумэн сидигъу пшъэрыль лъапIеу щытыгь. Непи джареуштэу къэннажбы. Урысыем тарихъ гъогоу къыкүгъэм тэ тырэгушо, къэралыгъом ищынэгъончъагъэ зыгъэптихэрэм, цыфхэм мамыр щылакэ языгъэгъотыхэрэм, тихэгъэгушо хэхъоныгъэ ышынным непэ фэлоришIехэрэм пынчанчыгъа ин афаташы.

Германием икайзеровскэ дээхэр Дзэ Плыжым зэхигъэ такъохи 1918-рэ ильэсым мэзаем и 23-м теклоныгъэ къыдихыгь. Нэужым мы мэфэкыим тикъэралыгъокэ мэхъанэшхэй, Дзэ Плыжым и Мафэу 1922-рэ ильэсым альытэ ыкыи 1923-рэ ильэсым мэзаем и 23-м

Ліштэгъум ехъульэу мэзаем и 23-р урысые дзэкіоліхэм ялыхъужынгъе итамыгъэ щыт, лізуххэм азыфагу зэлхыныгъэ пытэ зерилъыр ащ къыхэцы. Мы мафэм тэ яштыху тэло зищиынгъе дээ къулыкъум эзыпхыгъэхэм, Хэгъегум пае зыпсе зытыгъе дзэкіоліхэр тыгу ки этгээжийн

ЯлЫхүүжъыныгъэктэй эзеклонд хэр Урысыем илэүүж пстэхүэм-клиренз щысэтехынгээ щытыштых, тофык! Эхэм, Урысыем хэхоньгээ езыгьбашыщт текло-ныгъяк! Эхэм атырагьзэгушоштых.

Хэгъэгум иухъумаклохэм якулыкы гъэхъагээр щашынэү, ветеранхэм ягашлэ кыхъэхүнэү, япсанаунгъэ къыкли-мийшч тафтуулж.

Мычынэу тафэлэйо!

Тицыгпілэгъу лъаплэхэр, шұу-
насыпшыңонеу, ышылекі-псөукіл-
дэгъу шүүніләненү, шұым шұущи-
мұхъянаенү шұүфетало!

**Адыгэ Республика́м и
Лыши́хъэу, Урысы полити-
ческэ партиеу «Единэ
Россием» и Адыгэ
шъольыр къутамэ и Се-
кретаряу Къумпъл Мурат**

Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэу

Цыфыр лыхъужъэу къэхъурэп, ар лыхъужъ мэхъу

Тикъэралыгъ щыпсэурэ хъульфыгъэхэм Хэгъэгум иухъумакло и Мафэ неущ хагъэунэфыкы. Мы мэфэкъым тарихъ бай пыль.

Сыд фэдэрэ уахьти ар лы-хъужныгъэм ыкчи щитхум ятамыгъеу къэнэжбы. Къэралыгъом щыпсэурэ нэбгырэ пэпчь и Хэгъэгү ткыухъумэнэр ишшэриль. А пшъэрлыр агъэцаклээзэ лыгыгэ зезыхъехэрэр хэтки щысэтехыпэх.

Германием икайзеровскэ дзэхэр Дзэ Плъижым зэхигъетакъохи 1918-рэ ильэсым мэзаем и 23-м теклонигъэ къидихыгь. Нэужым мы мэфэкльм тикъэралыгъоклэ мэхъанэшхо илэу, Дзэ Плъижым и Мафэу 1922-рэ ильэсым алтытэ ыкчи 1923-рэ ильэсым мэзаем и 23-м

къыщегъэжьагъеу мэфэкльм хагъэунэфыкы хууль. 1946-рэ ильэсым къыщегъэжьагъеу Советскэ Дзэм ыкчи Дзэ Хы Флотым я Мафэу ар хагъэунэфыкыщтыгь. 1995-рэ ильэсым мэзаем и 10-м УФ-м и Къэралыгъо Думэ ыштэгэхэзэцэхыгъеу «Урысыем идээ щитхуу имафэхэм афэгъэхыгь» зыфиорэм къызэрэдильтийтэу, Германием икайзеровскэ дзэхэр Дзэ Плъижым зэхигъетакъохи 1918-рэ ильэсым мэзаем и 23-м теклонигъэ къызщидихыгъэ мафэу – Хэгъэгү ткыухъумакло и Мафэу алтытэ хууль.

Зыпъхъэ езыхъыжъэжыгъэхэм ІэпыІэгъу афэхъух

Адыгейм и Лышъхъэу, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шъолъыр къутамэ и Секретарэу Къумпыл Мурат пшъэрыйль зэрафишигъэм тетэу къалэхэу Луганскэрэ Донецкэрэ зышъхъэ къизыхыхыгъэхэм шүшлэ ӏэпылэгъу аратыщт, ащ паеклэ гъомылапхъэхэмрэ пкыыгъо зэфэшьхъафхэмрэ республикэм шаугъоих.

Украинэм икъыблэ лъэнъыкъо
лофхэр къызэрэшхыльтъагъэхэм
епхыгъэу Донецкэ, Луганскэ
народнэ реструктуризацием макъз
къагъэлугъ яцыфхэр Урысые
Федерацием зэрэгжэкошхэрэм-
кіэ. Ахэм къарыкыгъэ нэбгырэ
мин 60-м ехүр джыдэдэм Рос-
тов хакум ичнэлэхэм ашиглаж

тov хэкум ичыпэхэм ашыэх.
Күмпил Мурат зэрэхгээ-
унэфыкыгээмкэ, Урысыем
иадрэ шъольырхэм афдээр,
зышьхэе къезыхыжъэхын
фау хуугээ цыифхэм Адыгеири
Іапышагч афзачынч.

«Партия «Единой России» кандидат в губернаторы

*рхэм непэ ЛНР-мрэ ДНР-
мрэ яЦыфхэм апае
шIуши юфхъабзэхэр
ацыззерахъэх. Адыгейри
чанэу мы юфым хэлажьэ.
Гъомылэнхъэ тонн
12-м ехъу, нахыыбэрэ агъэ-
федэрэ пкыыгъохэр
республикэм*

республикан
щагугоигъэх», — кыбыгъ
Күмпіл Мурат.
Шыгу къэтэгъэкъыжбы Ады-
гейм мызэу, мыттоу Кырым,
Луганска, Донецка хэкухэм
ащыпсэухэрэм шүшлэ 1991-ын
зэрэлжийгэхьагъэр, кэлэццы-
клюхэм апаа Ильясыкэм ехүү-
лэу шүхьеафтынхэр зэригъэхъа-
зырыгъагъэр. «Едине Россиям»
ыццэх къагъэлтэгъогъэ депу-
татхэри, республикэм имуници-
пальнэ образованиехэм арыйт
предприятиехэри, организаци-
ехэри мыш фэдэ шүшлэ тоф-
тузбахэм ахалажьагъах.

**Адыгэ Республикаэм и
Дышихээ иллэрс-къулчукъ**

ШУШІНЫР ЛЪЭПКЪЫМ ҮНАП

Къанэкъо Арсен Башир ыкъор зэлъашшэрэ политик, къэралыгъо ыкли общественнэ юфыш, сатууш, шүшшэхъ. Непэ ащ ыныбжь ильэс 65-рэ мэхъу.

Къэбэртэе-Бэлькъарым къышхъугь нахь мышеми, ишуши юфхэмкэ адыгэм идунай зэлъиубытэу ыцл дахэкъе луу, лъэпкъ мэхъанэ зиэ проектыбхэм юпилгъу афхъугь, адигэ лъэпкъыр зэрыгушкор цыфхэм ашыщ.

Урысие Федерацием и Къэралыгъо Думэ идепутатыгь, Федерациемкэ Советым Иэнэтээ зэфшхъафхэр щигъецклагъех, Къэбэртэе-Бэлькъар Республиком и Президент ыкли и Лышхъе Иэнатхэм алыгъ, партиеу «Единэ Россиям» и Апшъэрэ совет хэтыгь, 2019-рэ ильэсийн ишэклогу мазэ щуублагъеу Къэбэртэе-Бэлькъар Республиком игъэцэктэю хабзэ илпилгъу УФ-м Федерациемкэ и Совет хэт, экономическе политикемкэ Федерациемкэ Советым и Комитет итхамат игуадз. Научна юфшагъехэр илх, экономик шэнгъэхэмкэ доктор, Дунэе Адыгэ Академием и Президент.

Ишуши юфхъохэм анахь къахъщэу ыцл югъехэр: имыткул мэцьт шъхалеу Налык щаргъешыгъэр, Къэбэртэе-Бэлькъарыр Урысие зыххъагъэр ильэс 450-рэ зэрхъугъем фэгъэхыгъе Мемориальнэ аркэу, Кавказ заом хэклидагъехэм яшэжь фэгъэхыгъе тарихь саундхэху аригъеуцугъехэр архь.

Къанэкъо Арсен къэралыгъо тин лъаплехэр къыфагъешшошагъех. Ахэм ашыщих: Зэкошныгъэм иорден, «Къэралыгъом ыпашхъе ышыгъе гъэхъагъехэм афш» зыфиорэ орденэу я IV-рэ шъуаша зиэр, «Урысие мамырныгъэмкэ ифонд» зыфиорэ Дунэе общественнэ фондым идышъе бгъэхальхъеу «Мамыр ыкли шүшшэхъ юфшэнэм феш» зыфиорэр.

Адигэ, Къэбэртэе-Бэлькъар, Къэрэшш-Щэрджэс республикхэм язэдэлжъенгъе зилахъышо хэзэлхъягъе къэралыгъо юфыш. Къанэкъо Арсен икъэралыгъо юфшагъехэм уас афашаа ыкли ицыфыгъе, ишуши

шүшшэхъ юфхэм ямехъанэ алэтэу Адыгейимкэ фэгушшохэрэ нахьыжь гъэшшагъехэр, общественнэ ыкли политическ юфшшохэр апэ итих.

**Урысиеюм Юфшиэнимкэ и Пыхъужъсуу, Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшш-Щэрджэсийн ялъэпкъ тхаклоу
МЭШБЭШИ Исхъакъ:**

«Адыгейир, Къэбэртэе-Бэлькъарыр, Къэрэшш-Щэрджэсир а зы гумэкхэм, а зы пшэрыльхэм ыкли гушшагъохэм зэрлэхых. Зы къэралыгъо, зы чыгуу тышыззэдэпсэу. Адигэ лъэпкъын ицыфыгъе пэрытхэм языгъэу Къанэкъо Арсен ыныбжь ильэс 65-рэ хууь. Ар цыф гъэшшэгъон, ишызэнгъе гъогу хуугъе-шэгъе зэфшхъафхэмкэ бай. Ихкуу, иреспублике гупсэ, лъэпкъеу зыщыщым ар пытэу япхыгъ. Цыфшыгъем, акъылгъэм, псэемыблэжъеу юф ышэнным ащ зафигъесагь. Игурыш чанэу, чыжъеу пльэенным, къэхъущтый тетэу псэунным, юфхэр зэхицэнхэм ар фэлэзэу къычлэгъигъ. Къэралыгъо Иэнэтээ зэфшхъафхэм ауьт — УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатыгь, Къэбэртэе-Бэлькъар Республиком и Президентыгь, Федерациемкэ Советым хэтыгь. Сид Иэнатээ лутгъеми, игушыгъе пытэу, иеплыв-къэхэр пхыригъекъеу ащ юф ышлагъ. Экономик шэнгъэхэмкэ доктор, экономик шэнгъэхэмкэ ыкли сатуушынныгъэмкэ Академием хэт, научна тхыгъе пчагъехэр икъэлэмыгъе къычлэгъигъ, Дунэе Адыгэ Академием и Президент. Къэралыгъо тин лъаплэу къыфагъешшошагъехэм гъэхъагъе хэлэу зэрэлжъагъе къаушихъаты. Шызэнгъэм ишэпхъе анахь лъагъехэр ишэубытлэу Арсен къэралыгъом псэемыблэжъеу фэшьипкъ. Шүшшэнр пшэрырь шъхалеу зыфигъеуцужыгъеу лъэнныгъуаубхэм, цыфыбхэм

иэпилгъу ансы. Лъагью пхыришыгъэм ицихъэ зытэльыжъу рэкло.

Къанэкъо Арсен ыцл лъэпкъым итарихъ хэтхагъ. Ар зэлъашшэрэ шүшшэхъ. Цыф пчагъагъехэм ежь ышхъакъе юфыгъуаубхэм ахэлажь. Лъэпкъымкэ мэхъанэ зиэ проектхэм язэхшэн, язэшшохын юф адешэ. А зэпстэум лъытэнгъе фуугъешы.

Имэфэк мафэкэ сиғэгушо, ныбжь чьэпхыгъе дахэу зынэсэгэйн псаунгыгъе илэу, гүхэлэу зыдилгъхэр, пшэрырьтэу зыфигъеуцужыхэр къыщыдэхъунхэу сиғэлэлэлэ!

**Къэралыгъо ыкли
общественнэ Юфшиэн, Къэрэшш-Тембот ыцл
зыхъирэ гуманитар
уиштэнхэмкэ
Адыгэ республикэ
институтын ишацэу
ЛЫПУЖЬУ Адам:**

«Къанэкъо Арсен сэ нэуласаа сэ сизыфэхъугъэр Москва, а уахтээм ар сатуушынным пылэу ащ щыпсэүштэгъ ыкли щылажжэштэгъ. Нэшлукэ сизэригъэлтэгъ. Нэүжим ащ политик гъэхъагъехэр щишигъех. Къэралыгъо юфшагъехэм Республикэм и Президентэу хуугъе.

Зэкош лъэпкъхэм язэлхынгъэ нахь хэхъоным ишлэгъэшхо къыгъэкъуагъ. УФ-м Федерациемкэ и Совет хэтэу юфыгъэ зэшшуухы. Цыфхэм ишшагъэ аригъэкъын фэхъазыр, шүшш юфыгъуаубхэм ахэлажь. Лъэпкъымкэ мэхъанэ зиэ проектхэм язэхшэн, язэшшохын юф адешэ. А зэпстэум лъытэнгъе фуугъешы.

Имэфэк мафэкэ сиғэгушо, ныбжь чьэпхыгъе дахэу зынэсэгэйн псаунгыгъе илэу, гүхэлэу зыдилгъхэр, пшэрырьтэу зыфигъеуцужыхэр къыщыдэхъунхэу сиғэлэлэлэ!

**Къэралыгъо ыкли
общественнэ Юфшиэн, Къэрэшш-Тембот ыцл
зыхъирэ гуманитар
уиштэнхэмкэ
Адыгэ республикэ
институтын ишацэу
ЛЫПУЖЬУ Адам:**

«Къанэкъо Арсен анахь зэлъашшэрэ политик юфшшохэм ашыщ. Политик ыкли сатуу юфхэр зэдехъышуух. Лъэпкъ юфыбэхэмкэ цыфхэм ишшагъэ аригъэгъигъ. Къэралыгъо юфшагъехэр илээдэхъицэвэр. Къэралыгъо Республиком и Президентэу зыщтэум кризисим шольтэрир къыхишыжын ылэгъигъ, зыпкъитынгъэрэ рэхънатыгъэрэ ригъеуцожыгъех. Итэтигъо республикэм иэконо-

мижэ хахъохэр щифэхъуугъэ. Шъолырэу зипащэм иэкономикэ, ибизнес инвестициехэр ахилхъэштэгъэх. 2005 — 2013-рэ ильэсхэм Къэралыгъо юфшагъехэр зэхапшэу зыкъыргъэ-зэтгэгъ.

Сэ Арсен синьбджэгъу. Ильэс 20 хуугъе тызэрэзэрэшшэрэ. Москва нэуласаа тышыззэфхъуугъагъ. Шэн гъэтэлтээ пытэ ил, ишыкъагъэмэ псынкэлэу унашхъохэр ешых, зыщихэдэн фаем бэрэ еджэндэшшэрэп. Аш федэдэу щимытгъэмэ къэралыгъо юфхэр зэшшохыгъе хъущтгъээп, фызэшлокъирэ пстэур къыдэхъущтгъээп.

Нэшшохыгъе хэлъэу щытэп, цыфмэ афишшэрэм ригуущи-эжъырэп. Лъэпкъ юфшшохэм язэшшохын игуулэу ахэлажь. Къячлэх эхэл. Цыфэу «зэкъэ сиүхыгъе, силягъэр икъущт» зыорэмэ ашыщэп. Унэгъо дахэ ил. Ишхъэгъусэу Фатимэрэ Арсенэр сабищ зэдаплугъ. Шэнхабзэхэр, адигабзэр зэкъэми ашэ. Адигейир иклас, ныбджэхъуэр бэрэ щырилэх. Нахыжьи, нахыкыл зэрадзэзекъохтим щигъуазэу, хабзэм тетэу мэпсэу. Щысэ зытэхъин лъэнхъуаубэхэл. Псаунгыгъе пытэ илэу джыри бэрэ ильэпкъ фэлэжжээн ылэгъигъицэвэр, риххуухъэгъе юф дахэхэр къидэхъунхэу сиғэлэлэлэ!

ТЭУ Замир.

Цыфыр лыхъужъу
къэхъурэп,
ар лыхъужъ мэхъу

(Иклюх).

Зищылэнгээ хэргэгум ифедэхэм афэзгээлэорышлагъэхэм, Iашэр зыныгээ цсэмыблэжээ хэргэгур къэзыгтэгъунаагъэхэм, тикъэралыгто нахь пытэхъуным непи фэлажжэхэрэм мы мафэм яштыхь alo.

Республикээр зэрыгушкорэ, шъхъэклафэ зыфашырэ цыфхэм аяцш «Урысыем и Лыххуль» зыфиорэ цэ лъаплэр къызфагъэшшошэгъ Цэй Эдуард. Ар тишиольтыр имызакью, Урысыем ичынпэ зэфэшхъяфхэми дэгью аяцшэлшээ. Абхазым, Дагыстан ыкчи Чечэнным аяцкогъ хэушхъяфыкыгъэ операци-еҳэм ахэлжкагъ, цыфхэм ярэхьатныгъэ ыкчи ящынэгъончкагъ къуухумагъ, Темир Кавказым бирсыр къизыгъэтаджэ зышлонгъ kluаччэхэм ыпсэ емыблэжъэу алэүүшкыгъ.

Гвардием имайорэу Цэй Эдуард Урысыем и Лыхъуж щытхъуц!эр кызыз-фагъешшошагъэр Дагыстын хэхъэрэ Ботлихскэ районым ильгаплэу «Ослиное ухо» зыфиорэм иштэн 1999-рэ ильзесым зыхэлажьэр ары. Боевикхэм бэрэ за-пэуцужжэх нэуж тидзэк!олхэр зэк!экло-жынхэм иамал аригъэтгэтиг, къаулыгъе командирэу Сергей Костиным ихьадэ зазм имашо къычихунжынч.

— Тидээ пишэрлыг хэр тымыг гээцэк! Егэгъяа хэхэмэ, зээлэри хэк! Угадашигыг эх. Ныбжсын

Эдуард 1966-рэ ильэсүм Мыекъуапэ къыщы-хъугъ, ялжакъок! Э Хъак! Эмзые щыщых. Унэгъо зэгурь! Ожьеу, адыгэ шэн-хабзэхэм язехъак! Охеу ящи! Энсыгъэ къырэк! Ох, цыфхэми шъхьэк! Эфэнсыгъэ къызфарагъэш! Йиң алъэк! Йиң.

*КіЭхэм я Хэгъэгу ишту альэгъоу
пIугъэнхэр кIэлэнпIухэм, унагъом
къащежьэ. Хэгъэгу ззоишом
ильтэхъан тятаэжь пIаштэхэм
лIыблэнагъэу зэрахъагъэр, та-
рихъ баев тиIэр къыткIэхъу-
хъэрэ лIэуужхэм зэрядгъэшIэ-
щтым тыпылтын фae, — elo
Мыхъужсъым.*

Кыулыкын пшъэрыйлъхэр ыгъэцак! Эхээ зэ лыххужьныгэ зэрээрихъягъэм фэш! Урысие Федерацием и Президент и Указы! парапшот-десант батальоным

Лыхъужъим ильэс
пчъагъэ хъугъэу
ныбжыкІэхэм патрио-
тическэ пЛуныгъэ ягъэ-
гъотыгъэным илахъышхо
хешЛыхъэ: дзэм къулы-
къур щызыхъыштхэм,
студентхэм, кІэлледжа-
кІохэм заIуегъакІэ. Аш
зэрильтытэрэмкІэ, тын
льапІэу къифагъэшъо-
шагъэр ежым изакъоп
зишIушIагъэр.

икомандирэу, гвардием имайорэу Сер-
гей Костинымрэ (зэфэх нэүж) коман-
дирым игуадзэу, гвардием имайорэу
Цэй Эдуардрэ Урысые Федерацием и
Лыхъужьыц! къафагъэшьошагь. Аш
нэмык!эу къулыкъур ехыифэ нэмык!
къэралыгьто тынэу, медалэу, орденэу
къыратыгъэр бэдээ.

2000-рэ ильэсүм шэкцөгүм ипсауныгээ изытгэлээ Цэй Эдуард майор звание илээз запасын куяагээ. Орденхэу «За личное мужество», «За заслуги перед Отечеством 2-й степени», «За отличие в военной службе» зыфилохэрэр кынфагъэшьошагъэх. Ау зэкімэ анах тын лъяпіэр Урысыем и Лыхъужъ зэрэхъутгээр ары. Мы мафхэм Эдуард АР-м и Къералын Совет — Хасам илелутат.

Лыжкужъым ильэс пчагье хуугьеү ныбжык! Эхэм патриотическе плунгьея яягээтыгъэним илахьышо хешыхъэ: дээм кулыкъур щизыгъыщхэм, студентхэм, кілэлэджеjakloхэм загуягъаклэ. Аш зэрилтыгэрэмкі, тын ляплеү кынфагъэшьошаагъэр ежьым изакьоп зишүшлагъэр.

— Сяиэ-сятэхэм сизэрапIугъэ
льагъом сынетэу сыпсэугъ
ыкIи сыпсэущт. Тын лъанIэу
ыкIи щитхъуциIэу къисфагъэ-
шьошагъэр сизакъоу сиен, сиба-
тальон хэтхэу, хэущъхаафы-

*Кыгъэ пильэрэлхэр сигүүсэу
зыгъэцэк! Агъэхэм, я Хэгъэгу
къаухьумээ фэхыгъэ
дзэк! Олхэм, офицерхэм афэсэ-
гъэхьы. Мы жъуагъор ахэм яй
ык! И сэ силыуз, — elo Цэй Эду-
ард*

ард.
Эдуард щылэнгъэ гъогу гъэшлэгъон къыкүгъ, Хэгъэгур шү плъэгъун зэрэ-фаемкэ щысэтехынгэ Ѹйт. Обществен-нэ щылэнгъэм, патриотическэ плуны-гъэм, сыд фэдэрэ loвшлэни чанэу ахэлажьэ. Республиком щылсанхэрэм цы-хъэшхо фашы ыклы рэгушхох.

Хъэшло фашы ыкти рэгушхօх.
Эдуард 1966-рэ ильэсэм Мыеекуапэ
къыщыхъугь, яллакъоکіэ ХъакІэмзын
щыхых. Унэгъо зэгурылжъэу, адигэ
шэн-хабзэхэм язехваклохэу ящылэнэгъэ
къырэклօх, цыфхэми шхъэкІэфэнэгъэ
къызфарагъэшын альэкыгъ. Эдуард ежь
иштоиғъоныгъэкі исэнэхъат дзэм рип-
хыгъ, джыри къулыкъум мыкюэз Мыее-
къопэ мэкъумещ техникумыр къуухыгъ.
Ащ нэмыкіэу Урысые ДОСААФ-м и
Мыеекъопэ техническэ еджапэ щеджагъ.

Къулыкъу ужым Рязанске апшъэрэ

Республикээр зэрыгүү
шхорэ, шъхъэкIафэ
зыфаширэ цыфхэм
ащыщ «Урысъем и
Мыхъужь» зыфиорэ
цЭ лъапIэр къыз-
фагъашъошгъэ Цэй
Эдуард. Ар тишъо-
лыр имызакъоу, Уры-
съем ичIыпIэ зэфэ-
шъхъафхэми
дэгъоу ащы-
зэлъашIэ.

воздушнэ-десантнэ команднэ училищым члэхьагъ. 1990-рэ ильзэсүм Цэй Эдуард Закавказскэ дээ округын взводын икомандирэу күүлүкүр щихыгыг. Ротэм икомандир игуадзээ, нэужүм, 1992-рэ ильзэсүм, командирэу агъенэфагъ. А лъэхъаныр къиньгъ, лъэпкъ Йофыгъохэр къызфагъефедэхээ, политик «штойхэм» къералыгъом бирсыр къыралхъягъаагъ. Тыдэ күүлүкүр щихыгъэми, сыйд фэдэ чынпэ ифагъэми, и Хэгэтугы къызэриухумэн фаер зыщигъягъупшагъэп, къызылхъульгэ хэкур, игупсэхэр къымыгъяукытэжхэу ѿшынгыгъэм

лъэгъо дахэ Ѣылхыришыгъ.

Непэ Цэй Эдуард общественнэ тофхэм чанэу ахэлажьэ, Урысые народнэ фронтын ипроектхэу тарихьым икъэгъ-нэжын, заом хэлэжьагъэхэм лыхыжь-ныгъэу зэрхягъээр мыкъодынам афытегъэпсихыагъэхэр пхырецых. Къит-къехүхъэрэ лэүххэм патриотизмагъэ ахэлтийнам, экстремизмэ, терроризмэ нэшанэ зиэл бзэджэшлагъэхэм ачыгу-хумэгъэнхам ынаца тет.

хүмэгъэнээс ынац төт.
Хэгъэгу зэошхом хэхилодэгъэ ти-
дээжилхэм яшлэж фэгъэхыгъэ сау-
гъэтэйм игъеүүн ыкли псэүплиу Ханскэм
советскэ летчикхэр кызыщефэхыгъэхэ
чынпэм сквер Ѣызэеутыгъэним Цэй
Эдуард яклэшаклү.

Ліхъужъеу непэ зыціэ къеплонеу, шъякълафе зыфэшын пльэкъынеу тилер макләп. Зидунай зыхъожьыгъехэм яшләж дъгъельэпшым, псаоу къытхэтхэм ящысакъэ тыпсэуным мэхъанешхо ил. Мэфэкъеу къэблагъэрэр хэзыгъеунэфыкъыре пстэуми тигуапэу таффэгушло, шлоу щыләр къадэхъунеу таффельо.

КИАРЭ Фатим

Псэуальэм ишгын мы ильэсүм аухыщт

Автомобиль гьогу зэхэкылэу «Инэм — Бжыхъэкъояклэр» зыфиорэм ишын мэхъянэшхо зиэ проектхэм ащищ.

Адыгэ Республикаем псэолъешынымкіэ, транспортымкіэ, псэупіе-коммунальнэ ыкінгьогу хъызмэтимкіэ и Министерствэ къызэрәщауагъэмкіэ, федеральнэ ыкін шъольыр ішпілэгъум ишуагъэкіэ планъеу агъэнэфагъэм ыпэ итхэу

псэуальэр агъэлсы. Адыгейм къералыгъо гъэпсыкіэ илэү зыпсэурэр ильэси 100 зыщыхъурэм ехъулэу псэуальэр атышт.

Адыгейм и Лышъхэ
ипресс-күулүкүу кызыэритыгъэм-
кіэ, зэхэкылпәм метрэ мини

5,2-м ехъу икъыхъэгъэт. Проектым къыдыхъэлтыгъэу метри 157-рэ зикъыхъэгъэ лъэсрыкло зэпрыкылэ ашыщт, ар мэшлоку зэпрыкылээм дэжь шағэлсышт.

Псэольъаклэу ашырэм иштуагъэклэ хышуцлэ үүшюм екло-

ләрә гъогум (Новороссийскэекүалләрәр) ущызеклонры нахъ щынэгъончъе хъущт, индустриальнэ паркэу ашырәр къызыдәплъытэкѣ, районым ихэхъоныгъе тегъэпсыхъэгъе лофтъохуэ зэшшуахыхэрэм язылахъ гъэнкіләгъе хъульчъау плъы-

тэн плъэкыщ. Аш нэфэшхъафэу мэшлокугьогу зэпырыкыиپэм дэжь автомобилхэр зэрэштызеклохэрэр нахь щынэгъончьеу щытынымкіэ, псэуплэу Инэм дэс лъэрсыклохэмийзеклонкіэ ар амал дэгъу хъушт.

Гектар 14 арагъэубытыщ

Лъэпкъ проектэу «Экологием» къыдыхэллы-тагъэу къумбыл чыыг ыкъи чыыгэе гъэтъысыжъэу мин 30-м ехъу республикэм щагъэтъысхъащ.

«УФ-м ильэпкъ проектхэр» зыфиорэ порталым зэритымкэл, ахэр Адыгейим имээ хъызмэт ипитомникхэм къащаагъэкигъэх, жыы хъугъэу, мэзхэр загъэкъабзэм раупкъыжыгъэхэм ачып-плекл агъэтысихъаштых. Зэклэм-кли гектар 14 арагъэубытышт. Аш имызакьоу мэзык!е гектар 325-рэ фэдизмэ яшүшлэштых, мээ гектар 30-м изэтгэжэуцожын елхыгъэ ювшэнхэр зэшүахштых.

ашы, псөөльәшүйнүм щагъэ-
федә, унэ псөуальхәр хашы-
кылых. Ioф дәвшүенкіс псынкіс,
экологием ишапхъэхәм адеш-
тә, цыифхәм мымакіеу агъэ-
федә, арышь, шуагъеу пы-
ларьор джыри шіххеу кіоды-
щтәп. Аш фәдәу жъугъеу
агъэфедәрз мәзхәм іәпүізгү
мымакіеу ящиқлағь. Ахэм
зягъеуштобгульгъэнүм, ащи-
кlaғъэр зэтегъеуцожылыгъэнүм
мәхъаншхо *иI*, — къыншылар
АР-м мәз хъызметимкіс и Гъэ-
лорышапіс ипащә игуадзэу
Сергей Гаврилович.

— Чыгыр лъэхъаным кыздыхъыгъэ материал пстэумэ алашыкло. Ар гъастыныхъэ

Сомэ миллион 45-м ехъу пэIуагъэхъащ

Къоджэ псэуплэхэм хэхъоныгъэхэр ягъашыгъэнхэм фэгъэхыгъэ къэралыгъо программэм къыдыхэлъытагъэу Лъэпкъ культурэм и Гупчэу Шэуджэн районым итыр агъэкэжьынэу рагъэжьагь.

*Район администрацием ипресс-къулыкъу къызэ-
ритыгъэмкіэ, ар зычІэт унэр 1957-рэ ильесым
аишыгъ, 1985-м гъэцкіэжынхэр раишылІэгъа-
гъэх, 2008-рэ ильесым ышъяхъэ зэблахъугъагъ, зэрэ-
шитэу агъэкіэжынэу зищыкІагъэр бэшІагъэ.*

Къэралыгъо программэм хэлэжьэнхэм, федеральнаа ыкчишольтыр бюджетхэм къахэхыгъэ ахьщэ къафатуулжын шапхъэу апылтыр зэкі муниципальне образованиеем икъоу ыкчи игъом зэрильцэкагъяхэм ишүаугъэктэ, мыгъэ Гупчэр зычіетым игъекіэжынрагъэжъэн альэкіиг. Унэм ышъхъэ, ишъхъаныгупчъэхэр, ипчъэхэр, джэхашъор, фабэм, псым, электричествэм ярыкlyарапхъэхэр, сценэр зэблахъущых, итеплъэ агъекіэжыщ, чыгуу къызэльниубытырэр зэтыра-Гэлсэхъяшт.

ТӨВЛӨСҮХБАШТ.
Ioшшэнэу агъэнэфагъэхэм федеральнэ, республикэ ыкчи чыпіл бюджетхэм къаҳэхыгъэу сомэ миллион 45-м ехүз апэуагъэхьашт. «ТЭМ-Строй» зыфиорэ организацием зэнэкъокъум (тендер) теклоныгъэр къышыдыхыгъэу Ioшшэнхэр риғъэжъаягъэх. Мы ильэсым ыкіэм культурэм и Гупчэгъэкіжыгъэу къызэуахыжынэу ары проектим къызэрэшифорэр.

Хэгъэгум иухъумак афэгуш ющых

Хэгъэгум иухъумакло и Мафэ хабзэ зэрэхъугъэу ильэс къэс мэзаем и 23-м Урысыем щыхагъэунэфыкы ыкли а мэфэктым хахьэу 1офтхьэбзэ зэфэшьхьяфхэр рягъэклокых.

гъэгу зэошхом ильэхъан тисоветскэ дзэхэм лыгъэу зэрхьагъэр къафалотшт. Лыхъужъеу тиэхэм якъэбар ыкъы мэфэкъым тарихъеу пылтым къелэджа-къохар ашагъагъозаштыг

«Ветеранхэм афэгушлощых»

Хэгъэгум иухъумакло и Мафэтефэу Теклоныгъэм иволон-терхэр Хэгъэгу зэошхом иветеранхэм афэгушоцтых. Гүйтгэхэм шүхъяфтынхэр ветеранхэм афашиштых: ядэжь клоцтых, яшъхъаныгъупчээ чэргэ концерт къышатыщ, телефонкээ афэгушоцтыг е ялахыл гүпсэхэм-кэ шүхъяфтынир анагъэсыщ. Яхэгъэгу къаухъумээ лыблэ-наль эзэрхаягъэм фэш «тхъя-шъуе гэлээ» гүщүэхэр лы-хуучжам арашоцтых.

«Лыхъужъим иурок»

иурок»

Теклоныгъэм иволонтерхэм гъесэнъыгъэ учреждениехэм ашеджэхэрэм лыыхъужьныгъэм иурокхэр афызэхаштых, Хэ-

Мэфэкіым хахьэу Урысыем игъэсэнүгъэ учреждениехэм унагъюм итарихъ фэгъэхыгъэ урокхэр ашыклощтых. Хэгъэгу зэошхом ильэхъян тицүфхэм лыгъэу зэрахьагъэхэр кызылтыкыры фильмэ кіэклым кіэллэеджаклохэр рагъэплыщтых. Мы проектым зэкіэмкін кіэллэеджэкло мини 100 фэдиз ыккін кіэллэеэгъэдже мини 5-м нэс холожи синтих.

хэлэхжээштых.

Мынхэм анэмыкIэу Iофтхъабзэхэу «Лыжный цыкль», «Лыжный цыкль и Марф», «Лыжный цыкль и Тарихъ» ыкы флешмобэу «Звездная слава России» (Бессмертный полк России) зыфилохэрэр мэфэкIым кыдынхалдцаан эх.

КИАРЭ Фатим.

МэфэкI къэгъэлъэгъон

IЭПЭIЭСЭНЫГЪЭ ЗЭЧИЙ ДАХЭ ХЭЛЛЬЫГЬ

Адыгэ усаклоу, тхаклоу, драматургэу, Хэпэгу зэошхом хэлэжьагъеу Кобл Бильэустэн Хаджырэт ыкъор кызыыхъугъэр ильэси 125-рэ мэзаем и 20-м хүгъэ.

Ащ фэдэ мэфэкI хъугъэшла- гъэм фэгъэхыгъеу АР-м и Лъэпкъ тхыльеджапI экспо- зицьеу «Мастер высокого да- рования» зыфиорэр кыща- гъэхъазырыгъ. Тхыль къэгъэ- лъэгъоним Ioф дэзышлагъэр краеведениемрэ лъэпкъ литературамрэ отделим ибиблио- текарь шъхъаэу Гъуклэл Асыет.

— Тэ мы мэфэкI къэгъэлъэ- гъонимкэ анахь мурад шъхъа- лъэу тилагъэр, — къелуватэ аш, — титхыльеджапI ифонд иба- игъэ-гъэшэгъонигъе кэдгэйт- хыизэ, тхыльеджэхэм аш анаэ тырядгээдзэныр, адыгэ ли- тературэм икъежээплэ-ублапI щытыгъэ лыгъэсэгъэ-еджагъэм, тхаклоу, драматургым ишыгъе- ныгъе гьогу тиньбжыкIехэм, лъэпкъым агу къэдгэкъыжы- ныр, итворчествэ афиютикы- гъенир ары.

Шылкъэ, тхаклоу зыщыла- гъэр я XIX — XX-рэ лъэшэгъу- хэр ары. Литературэмкэ ублэ- пэ-егъэжэгъум ильэхъан псын- кэ дэдагъэп: щылаклэл мэ- кэ-маклэу къэкуятэштыгъ, аш удальзэбэконоир кыныгъеми,

титхэкЮ нахьыжъхэм ашыщэу Кобл Бильэустэн ар фэукю- чыгъ.

Кобл Бильэустэн Хаджырэт ыкъор Шэуджэн районим ит- къуаджэу Хъакурынэхъаблэ мэ- заем и 20-м 1897-рэ ильэсым кыщыхъугъ.

Хъакурынэхъаблэ Ioplötökлюазэхэу Klyai Зэфэс, аш ышэу Исмахыл, Хъакурын Raу, зы- цээ чыжъэу лугъэ пышнау Аулэ Олэгъэй, джащ фэдэу шэнэ- ныкъомкэ гъэзагъеу Ioф ышэ- нэу зыригъэжъагъэр зэоуж ильэсхэр ары. Щылээ тхыль къидигъэкынэу тхаклоу хъу- гъэп, ау идрамэхэм ашыщхэр гъээзхэм къашыхуутыгъэх, Пя- тигорскэ къэралыгъо театрэм исцена щагъеуцугъэх.

Кобл Бильэустэн охтэ зэхэ- хытэгъэ хъазыр кыхэхъухыагъ. Аш емылтыгъеу, къуаджэм дэтыгъэ классиш еджапIэр, ста- ницэу Бемирговскэм дэтыгъэ гимназиер, аш үүжким Ставро- поль дэтыгъэ ильэситу гимназиер 1918-рэ ильэсым дэгъу дэдэу къуихыгъэх. 1920-рэ ильэсым Краснодар кыщызэу- хыгъе университетим чэхъагъ.

Граждан заом ыкъи Хэгъэгү

зэошхом яльэхъан народнэ ополчением хахьи, заор аухыфэ хэтыгъ, къэралыгъо тунхэр кын- ратыгъэх. Ioшшэгъэшхуу илэм пае орденэу «Щытхум ита- мыгъ» кыфагъэшьошагъ.

Кобл Бильэустэн тхэн-гупши- сэнэр зыригъэжъагъэм кын- щегъэжъагъеу зэчий гъэшэгъон зэрэхэлпээр мыйгуущэу, драма- тургическое произведенихиэхэри ытыхыщгъэх, анахьэу мы лъэ- ныкъомкэ гъэзагъеу Ioф ышэ- нэу зыригъэжъагъэр зэоуж ильэсхэр ары. Щылээ тхыль къидигъэкынэу тхаклоу хъу- гъэп, ау идрамэхэм ашыщхэр гъээзхэм къашыхуутыгъэх, Пя- тигорскэ къэралыгъо театрэм исцена щагъеуцугъэх.

Кобл Бильэустэн адыгэ ли- тературнэ критикэм икъежээ- плэ-ублапI щытыгъэхэм ашыщ.

МэфэкI тхыль къэгъэлъэгъо- ным иэкспозициие яфонд хэль анахь гупшигээ куу зиэ тхыль- хэр, гъээз ыкъи журнал тхы- пъэхэр щагъефедагъэх.

МэфэкI литературнэ къэгъэ- лъэгъоним дэлэжъагъеу Гъуклэл Асыет зэкэ тхыльеджэхэм —

тхаклохэм, шэнэгъэлэжъхэм, ашпъэр еджапIэхэм якIэзэгъа- джэхэм, студентхэм, анахьэу аспирантхэм къяджэ мы къэ- гъээлъэгъоним епплынхэу.

Щэч хэлэпэ адыгэ литера-

турэм икъежъапI ютыгъэ Кобл Бильэустэн итхыгъэхэм уишып- къеу Ioф адапшэмэ, гупшигээ гъэшэгъонхэр зэрэуагъэшы- щтим.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Гъэны ыкъи щхэны

«...Къэуцун нахь хэлъба?!»

Зымафэ Къадырхъан чылэм дэс ышыпху эзрихабзэу фытеуагъ. Усымэ- джэныр Ioфышихоба, Шамлэт Iaeу щэлүзэ «а сэлэгуш» къыиогъэ къодыуе макъэр къодыжыгъэ. Къадырхъан ыгу түп-сы- пэу къытеуагъ, ыбгъэ къупшхъэ зэрэ- ыгъ къыфыригъашэу къыфызигъ, ны- къыльфыгъэм ыл фэмыузы хуна. Etla- nэ tIekу еж-ежырэу зэнэкъохъуки, телефонир зэшыкъохъэн ылээгъынм щыгуугъеу щынапээз, джыри Тхэе елъ- луу ышыпху икъэрикIеу фытеуагъ.

TIekу тешлагъеу Шамлэт ымакъэ къэуагъ:

— Сыда такъикъ пэпч къызкIепшы- рэр? — ылуу пхэшэх хъазырэу къыри- уагъ.

Мыдэрэм, «upsaumэ, шыкур!» ыгукIэ зэрилжын, ышыпху макъэр тегъия.

— Адэ гушэ ушэуэз, умакъэ зээ зызэпэум Шамлэт, сибу къэбгэтуу пэ- тигъ, — elo Къадырхъан.

А гүшээхэм мэхъанэ гори аримытэу нахьыжъ къымаджэр къыпэуцужыгъ:

— Сыда, къэуцун нахь хэлъба?!

Гъэны ыкъи щхэны уегупшысэмэ.

«АДЭ ДЭГЬУБА!»

Профессор адыгэ лыр ригъаджэ- хэрэр зычэс кабинетим къихы, сэлам

къарихыгъ, тысыгъэ. Журналыр къы- зэгүхих, студентхэу щылэхэр ыкъи щы- мылэхэр ыуплэклоу фежъагъ.

— Анцокъу? — «Футболым klyagъэ», — къызэдало.

— Марзэт?

— «Ыцэ мэузы».

— Дарет?

— Мары щыс.

— Шамсэт?

— Къэгужъо.

— Рузан?

— Янэ лагъэ.

— Адэ дэгъуба! — ылуу, профессо- рир къызыщтэджыкыгъ.

Студентхэу ар зэхээхыхыгъэхэр фэ- мяхэхэм къышиутыгъэх.

«Как лагъэ?»

Гъэтхэпэ мэфэ ошу дэхагъ. Као тхы- маыкIэр ежьими сабий бын Iujkъушоо пылтыгъ, ау нэф зышыкIэ, ытышхэу, ышу иунагуу мыйчжыгъеу Ѣысым дэжъ чьэштгэгъ. Зэкэ псаухэу зишлэкIэ, тэ- гээхъоншо горэ тезижыгъэм фэдэу, үүци тыси зимыэ бзыльфыгъэр ыгу нахь псэфыгъеу иуна клохъщтгэгъ.

Чэц klyagъэм Као зэ ынапIэ зэты- рильтгэагъэп. Чынгер, бэц ашти, Iuj- фыгъэм фэдагъ. Арты, зэришэнэу, нэф къызэшьым, иунагуу исхэри къэмэти- джыгъэхэу гулеэз ытыш чын, пчэ Iuj- гъэм илэдагъ. Пльэмэ, унэм пэкло- реу итым нысери, ылхуу зидэкIогуу- жыи, пси къамыщэу хэлъых. Као гуэ-

зэ, чээлэдагъ, гъучи пэклоурыжь цы- клюиту зэпэутхэм ахэлхэр хъадэхъу- рягъях: «Амыд, Tos, Sas...» — ядкэ гулеэз Као, ау макъи-лъакъи щылэп. Унитум Iugъомэ Iaer къэмэшшьюу арт, пчыхъэм пэсашэу хъакуильашьор рагъэчъэжыгъагъеу къычэкын, бы- ныр зэкэ klyagъэ...

Byly зэуихыгъеу Као пщэр тхамы- кIэр ерагъеу унэ къикъыжыпIэ пчэ- шхъэм къынэс, «О мард! Мой шу- къаклогощбэ!» — ылуу, къигъэпчыкIи куагъэр, аш дэжъым, гууз Iae иларгэти, фэмыщчэуу къыщизэхafi лагъэ.

Цыфхэр Iugъом ыгъэуэрэзагъэхэм къячагъэх, хъугы-шагъи зэхамыфыпэу ахэр къэнхэхъэжыгъэх.

Ау Као гуэлэж дэдагъэр ибын уна- гьо хэзэжыгъ.

Ипшыкъо дэмьысигъеу, къэкложыгъеу зельэгъум, гуунэгъухэм ашыщ пэгъоки «Као лагъэ» — ылуу, къырильшшуюриуагъ.

Зэхихыгъэр зыфигъэдэштыр ымьшшэу, «Как лагъэ?» — ылуу, къыгуузыгъ.

Зыфэдэ мыхъурэ щылэп.

Сатэ ичэтхэр

Ар зыхуугъэр бэшшагъэ. Сатэ тэма- шхъэм тес шьуз анахь чанхэм ашы- щыгъ. Шыпкъэ, нэмыкI бзыльфыгъэхэу чэши мафи колхоз Ioфыр зылэжыхэ- рэм ар ахэтигъэп, ау щылакIе-псэу- кIэ ежь зыфигъихыжыгъеу илагъ. Пхъэ чымэтэшхом къое цынэ ихигъэр риу-

гъуаети, Мыекъопэ бэдзэрим къощтыгъэ, дэгъо щыууыщтыгъ ыхыгъеу. Нэүжым булкэ Iашуухэр, хъалыгъу къышфыти, ечэнд зэхэтым иунагуо къеклужыщтыгъ. НэмыкI унагъохэм афэдэу къыгъэнэрэ ипшэшьэ-иклалхэм чэт-псычэтхэр агъэ- хууыщтыгъэх, чэм къэкложыгъом шхы- ныльэм мэкъур дальхээштыгъ, чэмьр къыздэлэдэдэжыкIэ рапхыжыщтыгъ.

Сатэ бэ ыпшээ дэлхыгъэр. Мафэ горэм гүнэгъу шьуз куп ашьо пызы- жыгъеу, ячэтхэм лъэныгъэ къызэрэх- хыагъэр ягукешоху зэхэтыгъэх. Сатэ ылтакъохэр хъанцэм фэдэу ыдэзээ къэкложыщтыгъ. Къызэсэм, зэхэтхэм аджэ къэуцугъ.

— Сыда шьушьо пызыжыгъеу шьузфы- щтыр? — къариуагъ.

— А Сат, тичэтхэм чэтылэр къа- хэхъагъ, етэкъохых, — къязэрэгъе- уагъ.

Аш фэдэ къэбар гомыуум Сат ышъо къыпигъээзигъ, ипшыгъи щигъэгъупш- жыгъ, ау зы гүшүэ къымыу иуна фиуэнкыжыгъ. Нэрэ-эрээм ичэтхэм арипэссытшым еусагь, сымаджхэр къа- нэмисынхэу ахэр ишыхъэгъэнэ фое, анахышшоу ылтыгъаэр унэ клашор ары. Чэтхэр аш дитэкъоягъэр, пси шхыни афигъэуцугъ. Пагъэу, пшыгъеу ты- си шхагъэ, чэш хъугъагъэ...

Нэф къызэшьым, Сатэ гулеэз ичэт- хэр зэрэхъуагъэр зэригъэшэнэу кла- шьом дэкIоягъ, ылтэгъуагъэм къызэ- тыригъэкъагъ — зэтелагъэхэм зэпэу- лыгъэх.

ДЭЭУКЬОЖЬ Нуриет.

Тарихъыр, искуствэр тибаиныгъэх

Д. Шостакович гъашэм иктэлэгъадж

КУЛЬТУРА
НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ

Санкт-Петербург и Къэралыгъо академическэ филармониену
Д. Д. Шостакович ыцэ зыхырэр ильэси 100 зэрэхүрэм фэгэхьыгъэ
юфтихъабзэхэр тихэгъэгу ишьольырхэм ащэклох.

Москва и Къэралыгъо академическэ филармониену П. И. Чайковскэм ыцэ зыхырэм иконцерт къэтапы щыклогъэ зэхахъэр хэгъэгум къышагъэлэгъуагъ. Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние концертын щеплэгъэх, ыпкэ амьтэу чагъехъагъэх.

Урысыем ильэпкэ ныбжыкэ симфоническэ оркестрэ идирижерэу Александр Лазаревыр ялашэу артистхэр пчыхъэзахъэм хэлэжъагъэх. Урысыем ильэпкэ проектэу «Культурэм» хэхъэрэ юфтихъохэр агъэцаклэхэзэ, зэхэшаклохэм гэжээпшүхэр ашыгъэх.

2018-рэ ильэсэм, Ыныгъо мазэм Урысыем ильэпкэ ныбжыкэ симфоническэ оркестрэ (РНМСО) зэхажагъ. Оркестрэм музыканти 100 хэт, артистхэм аныбжхэр ильэс 30-м нэсэ. Зэклэмки купым артист 108-рэ юф щызышээрэ.

Я 7-рэ симфониену «Ленинградскэр»

Дунаим щыцэрию композиторэу Д. Шостакович симфониену, оперэу ытхыгъэр маклэп. Кинофильмхэу «Овод», «Гамлет», «Король Лир» зыфиохэрэм, фэшхъафхэм ащыурэ ордэшьшохэр ыусыгъэх. Композиторын иофшагъэхэм анахьэу къахэшырэр я 7-рэ симфониер ары.

Симфонием иапэрэ пычыгъуущ 1941-рэ ильэсэм блокадэр зытель Ленинград щитхыгъ. Композиторын иунагъо игуусэу къалэу Куйбышев (Самара) агъэлгээгъ. 1941-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 27-м симфониен итхын ыухыгъ. 1942-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 5-м аш ашэрэу Куйбышев щедэугъэх.

Ленинград шагъэжъынчыгъ

Хэгъэгум зэошхом ильэхъан фашист техаклохэм Ленинград къадзыхъагъ. Блокадэр зытель къалэм концертын къышатынным

фэш музыкантхэр къаугъоихэу аублагъ.

Уагъэхэр, сымаджэхэр ахэтигъэх нахь мышлэми, алъэ төүцон зыльэкыщтхэр оркестрэм хагъехъагъэх. Заом къулкъур щызыхъыхэрэ концертын икъэтэн зэрэхэлажъэхэрэм политикэшхо хэлъыгъ, тарихъ ыкчи пүнүгъэ мэхъанэ илгэй.

1942-рэ ильэсэм шышхъэлум и 9-м Шостакович ия 7-рэ симфониен Ленинград щагъэжъынчыгъ. Карл Элиасберг оркестрэм идирижерэу щытыгъ.

Дзэклолхэм къаухъумагъэх

Фашистхэм заом къагъэстыгъ. Ленинград машом зэ

льиштагъэу цыфхэр къиныгъохэм ахтэгъэх. Унэхэр пыйхэм агъэстыгъэх, къалэр гъаблэм зэлтикгуль. Гъомылапхъэхэр зэрафимицыхэрэм къыхэкъэу нэбгырэ 100 пчагъэ сымаджэхъугъагъэ.

Концертыр къатыгэ пийхэм ядзэхэр лашхэмкэ щэмыонхэм фэш Советскэ дзэклолхэр топхэмкэ апэуцгъэх, рэхъатныгъэр къаухъумагъ.

Шостакович ипроизведение радиономкэ къатыгэ. Къиним, гъаблэм зэлтиштэгъэ цыфхэр симфониен едэлхээзэ гүшүагъэх, мэфэк мафэ къякугъэу альтытэгъэ. Нэпсыр къяхызэ оркестрэм Итуу фитеоштэгъэх. Шышхъэлу мазэм гъогогъуи 6 симфониер къырагъэуагъ.

Дунаим щызэхахыгъ

Апэрэу симфониер къызыргаалом ыуж мэзи 4 тешлагъэу Новосибирскэ щедэугъэх. Гъемафэм Великобританием, США-м, фэшхъафхэм ащэхахыгъ.

Мээз заулэм къыклоцI США-м гъогогъу 60 симфониен щедэугъэх. Апэрэу радиономкэ къызатым, нэбгырэ миллион 40-м нахыбэмэ произведениер США-м щызэхахыгъ.

Тидэклолхэр Теклонигъэм зэрэфэбанхэрэм имызакью, хэгъэгум ис цыфхэм ягушхээ къуачэ зэрэлэшыр симфониен къыхэшы. Тарихъым ильэүххэр музыкэм къеэльягъо.

Композиторын иеплтыгъ

Произведением уегъэгүпшигээ, уедэлүээ щызэнгъэм нахь куох ухещэ, — къытиуагъ Урысыем, Адыгейим, Къэрээшээ-Щэрджэсэм янароднэ артистэу, композиторэу Дмитрий

Шостакович ыцэкэ агъэнэфэгъэ шүхъафтынр къызыфа-гъэшьшохъэ Нэхэе Аслын.

— Симфониен пүнүгъэ мэхъанэу илэм сида анахьэу къыхэбгъэшырэ?

— Щызэнгъэм, шүшлэгъэм, цыфхэм ипсэукэ произведением щызэхэохы. Академическэ музыкэу Дмитрий Шостакович ыусыгъэр маклэп. Симфонническэ произведениихэр куох гъэспыгъэх. Музыкэр къызэрикlop. Композиторын цыфхэм иплон мэхъанэу ритырэр гүкэ къыхэсэхы.

— Я 7-рэ симфониер Хэгъэгум зэошхом ильэхъан зэриусыгъэм лъаписэу илэр сида зыгъэптиэр?

— Хэгъэгум зэошхом икъиньо уахьтэ композиторын произведениер ыусыгъ. Искусствэм пүнүгъэ къуачэ илэр симфониен къыщигъэлэгъуагъ. Цыфхэм агу къызэтэгъ, заом къэгъэзапэ фэзышыгъэмэ Дмитрий Шостакович ащыщ.

— Аслын, Дмитрий Шостакович ыцэкэ агъэнэфэгъэ шүхъафтынр къызэрэпфагъэшьшохъэ тышыгъуаз. Композитор цэрыгом щысэ тезыхыхэрэм сида къялгулэшээрэ?

Симфоническэ произведение 10-м нахыбэ ыусыгъ. Щызэнгъэр иофшагъэкэ къеуатэ. Цыфхэм игушхээ къуачэ зэрэлэшыр имузыкэ къыхэшы. Едэлхэрэг егъэшхых, егъэгүшх, рөгъэгүпшигээх. Композиторын щысэ тезыхыхэрэм якэлэгъаджэу щызэнгъэм зэрэшалытэрэм осэ ин есэты. Уильэпкэ, уихэгъэгум уафэсэцтэе Дмитрий Шостакович лъэпсэшүу ѿшыгъ.

Ленинград консерваториер къыщиухи, дунаим щызэлэшэгъэ Дмитрий Шостакович ыцэ зыхырэр филармониен иконцертын мэзаем и 15-м къатыгъэм заочнэ шыкээ тетэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние искуствэр ѿшыгъэшэгъонхэр еглэгъэх.

ЕМТЫЛЫ Нурбай.

Российский национальный молодежный симфонический оркестр

Дирижер - Александр Лазарев

В программе:
Шостакович Симфония №7
(«Ленинградская») до мажор, соч. 60

Осылъэ Іушъхъэхэм яльэгъохэшхэр

Псэ зыпты зэрымыкогъэ осылъэ Іушъхъэхэм осым зыкырагъээтээ зыкырязгъэхыхын зыльэкыщтхэр фрирайдкэ заджэхэрэ кымэфэ спорт льэпкыр зикласэхэр ары.

Гьогу мытхугъэр ахэмкэ шэпхъэшлу. Аш иамалкэ осрыклохэмрэ ахэм атетхэмрэ акычлэрэ афызешокыщтимрэ агъеунэфы, щынэу ахэлтыр аушшты. Фэдэ юшхъэ къехыкэр щынэныгъэмкэ щынагъоу альтиими, аш пыщаагъэ хуре-мэ япчагъэ ильэс кээс хэхъо, къушхъэ цаклэм дэклөни осрыклохэмкэ къяхынр зикласэхэр ренэу нахьыбэ мэхъух. Фрирайдир зыщгъэунэфыгъэ шъольырмэ Адыгэири ащиц.

— Фрирайдир шхъафитынгъ, ос мыубагъэу, цыф зынэмсыгъэм укъечхынр ары. Аш лыэр къегъэбрысы, щынэри тъхагъори зэголхуу укъечхы. Зэ зууултээлкүлкэ, иклэреклэу къебгъэзэхынэу уфешт. Аш зэу укъыфаклорэп, анах льэгъо цыклюхэм къащюоблэ. Нэужум хэбгъахъозэ фрирайдым укъыфакло, угукэ уфа-мэ. Умыпсихагъэу, ухазырынгъэ дэгүу плэкемильэу осылъэ Іушъхъэхэм къяхыгъуай, — къелута фрирайдымкэ гъуа-зэу Петр Фешиным.

Бэрзэдж Муратрэ Петр Фешинымрэ мы спорт льэпкырмэ зыптыльхэр ильэс пчагъэ ху-тъэ. Пстэумэ афэдэу, ахэми

анах къызэрклоомкэ аублэгъагъ. Испээсэнгъэм инэп-еплэуу фрирайдым кыфэконхэм пае зыгъэхазырынхэм охтшшу апэухыагъ. Непэ джы ахэр Адыгэим анах райдер бэлахьэу исхэм ащицых, осылъэ Іушъхъэхэм къехынхэмкэ лазэхъуу хэхэ, анах къечхыипэ щынальохэри акычлэр къехых. Ау ахэмкэ шхъаэр осрыклохэм атетышунхэ къодыр арэп. Шу альэгъурэ къечхыкэмкэ ос дэгүр шэпхъэшлу, ау ари зыфэдэм елтытыгъ.

— Укъехынм ыпэкэ осым илужуу гъагъ, изытет, илэбигъэ ууплээкун, осир къехынм ишынагто щынэмэ пешоргыгъэшшэу бгъэнэфэн фае. Пстэуми псаунгъэр щынэгъончъен-кэ шалхъэхэр икью агъэцкэнхэ, ашыгъыщтим къыщегъэжагъэу къечхэхэрэм язэпчай-жагъэ зыфэдэштим нэсэжьеу къидэлтилтэн фае, — къелута Бэрзэдж Мурат.

Хэшыкэ физилхэм зэралты-тэрэмкэ, Адыгэим икъушхъэхэр фрирайдым дэгью тегъэ-психагъагъэх. Бэрзэдж Муратрэ Петр Фешинымрэ мы льэн-никлоомкэ Лэгъо-Накъэ бгите-шьом щызэхашэрэ фестиваль-

хеми ар къаушхъаты. Апэрэ 2015-рэ ильэсэм Фышт — Ошутен къушхъэ зэхэхэм ащицкогъагъ. Фэдэу мыгъэхзыгъгэ Іушъхъэхэм осрыклохэмкэ укъяхынмкэ тегъэ-психагъагъэу алтыгэхэрээр Блям, Ошутен, Пшеха-Су ыкы Абэдээш. Пстэумкэ фестивалиштишольыр щыреклоокыгъ.

Узэу къеклокирэм иушхъагъукэ юфтхъабзэр гъэрекло-редгъэктокын тльэктыгъэп. Пстэумки фестиваль пэпчь осрыкло лазэхэу нэбгыре 20 фэдэз къяблэгъагъ. Ахэр Урысы-ем ишшольыр зэфэшхъафхэм къарыкыгъэх. Зэгъоигъом нэбгыре 20-р маклэу зыощтхэри щынэх, ау къасло сшоигъор а пчагъээр маклэп. Фэдэ спортулээпкымкэ юфтхъабзэм аштээдэштим ишшольыр зыщын зыллыклавхъэхэ, юфыр зэхъокыгъэхуунэу ежэх. Аш елтытыгъэу щылэжэшт тицэфхэр гъэхъа-зыгъэхэнхэ фаехэу зеклоным ыльэнэйкьюкэ юф зышлэхэрэм альтиэ, сида пломэ хаклэу къеблагъэхэрэм сиуд фэдэрэ льэнэйкьюкэ зеклозещхэр яшыкээштых, фрирайдри ахэм яз.

— Ари, цыфэу къаклорэм чылпэм, зыгъэпсэфыкэ амалэу илэхэм ащицгъэгъуазэрэ ящицкэгъэшт. Аш дэжым тэ илпээгэу тыхъунэу тыхъазырышт. Шынкъэ, фрирайдым непэ республикэм зышишьом-бгью плон пльэкыщт. Зышлэгэшэгъон ныбжыкэхэр щынэх, ау бэп ыкы хэхъо инхэр ашыхъэрэп. Ау яамалхэр ищыкээштхэу зашлэкэ, зыдэлэжъэжыщтых. Илпээгэу тафэхъузэ дгэхъазырыштых ыкы адиагэ пэгъоийкэу хаклэхэр къедгэблэгъэнхэу тыхъазырышт, — къеушхъаты фрирайдымкэ гъуазэу Бэрзэдж Мурат.

Джырэкэ зызыуштэшшунэу зызыгуузыжъэрэмрэ зиуха-зырынгъэхэ зээзгъяхьо зышлэгъэхэмрэ Адыгэим иосылъэ Іушъхъэхэр къяжх. Къечхын-пэлэгъэхэм аперэу зиосрыкло ужхэр къытезыгъанэ зышлонгъохэм къяджэх.

АНЦОКЬО Ирин.

КІЭЛЭЦЫКЛУХЭР, ПЛУНЫГЪЭР

ПШЫСЭР ЩЫЛЭНҮҮГҮЭМ РАГЬАПШЭ

Кошхэблэ районым икілэццыкү модельнэ тхыльеджаплэ литературнэ-краевед зэхахьэу «Лъэпкыр мэпсэуфэ пшысэр щылэшт» зыфиорэр щыкыуагъ.

Адигэ лъэпкэ пшысэхэу пэсэрэ лъэхъаным аусы-щыгъэхэр къытлыйлэс-жыгъях. Ахэр цыф къызэрклохэм зэхалхъэ-щыгъях. Тхакли, еджакли амышлэштгъэмий, нахыжхэм къаотажырэр нахыкльхэм агу раубытэ-щтыгъ. Зым шоғъэшлэгъонир гъунэгъухэм, лахылхэм, нэмымкхэм къафи-ယатштгъигъ. Пшысэм лъэ-уухэм язэпхыныгъэхэр ыгъэлтиштгъигъэх. Етлани гъэшлэгъонир гъэрэ пшысэр къэзийтэжырэр ху-тъэ-шалгъэхэм ахэтгыгъэм фэдээр къызынгъэхъузэ икъэбаркэлэцэхъэм зэ-ралтылэс-щыгъигъэр ары.

Районым игурит еджаклэу N 2-м ия 3-рэ класс илаштэу Н. А. Афэунэм зэхэшэн юфыгъохэр дэгьюу ыгъэцкыгъигъ. Модельнэ кілэццыкү тхыльеджаплэ илофышлэхэм «Лъэпкыр мэпсэуфэ пшы-

сэр щылэшт» зыфиорэр зэлүккэйтур гъашлэхэнон агъэпсигъ.

Краевед клу-бэу «Самгъурым» иоф-тхъабзэхэм зэхахъэр адештэ.

Урсыем щыпсэурэ лъэпкхэм яискусствэрэ якультурнэ кіэнрэ я Иль-сэу 2022-рэ ильэсир щыт. Аш фэгъэхыгъэ зэхахъэм «Тэтэжэрэ Гулацайрэ» зыфиорэр пшысэу фольклорым къыхахыгъэм кілэццыкүхэр едэлгүйтэх.

Узыгъэгъозэрэ зэхахъэм улчэхэмрэ джэуапхэмрэ къыщаалтгыгъэх. «Пшысэм кілэцкло шхъа-лэу хэтыр къашлэ» зыфиорэр, нэмымкхэм яхыл-лэгъэ нэрхүүлэгъуу ылэгъэхэр, тхыльхэр зэхахъэм диштэхэу зэхэшаклохэм къаалтэгъэгъуагъэх.

Кілэццыкүхэр щынэныгъэм нахь куоу хэцгэйнхэм, цыф луу хуунхэм, сэнэхьатэу къыхахыщтим

зыфагъэсэним пшысэхэр яхыллэгъэх. Адигэим итхаклохэм ятвorchтвэ нахь дэгьюу зэрагтэшлэхэмкэ къэгъэлэгъонир кілэццыкүхэм ылпээгъушу афэхуущт.

Шум, дэхагъэм, зэфагъэм уафэзыгъпурэ пшысэхэр кілэццыкүхэм яшыкыгъэ зэрэштхэр зэхахъэм къыщаалтгыгъуагъ.

Кілэеэгъаджэу С.А. Ешэм къызэриуагъэ, шынкыгъэм, гуклэгъум, ныбджэгъухэм цыхъэ къыпфашынм афэгъэхыгъэ пшысэхэр кілэццыкүхэм яшыкыгъэ зэрэштхэр зэхахъэм къыщаалтгыгъуагъ.

Лъэхъаныкхэм диштээр тхыльеджаплэр къуаджээм шэхэу къыцызэуахынир ашошь мыхъоу пшысэ дахэм юфыр фэзьгэдэхэрэ Кошхэблэ районми иадминистрации культурнэ и Гээлорышланлэ ишащуу Р. М. Хурей. — Зэлльиэссыкэ амалхэр нахышоу дгъэ-

гъэфедэрээр неуцшрэ ма-фэм тельтигагъуу щыт.

— Хэгъэгум ильэпкэ проектэу «Культурэр» щылэнүүгүэм щыпхырытщызэ, районым модельнэ тхыльеджэлтилтээр илэхэу, — къыуагъ Кошхэблэ районим иадминистрации культурнэ и Гээлорышланлэ ишащуу Р. М. Хурей. — Зэлльиэссыкэ амалхэр нахышоу дгъэ-

федхээзэ, уахьтэм диштээр тапэкэ тильэкыуатэ.

Пшысэм цыфыр зери-пурэр зэхахъэм къыщаалтагъ. Кілэццыкүхэри, зынбжж хэклотагъэхэри пшысэм тегущыиэнхэр шэ-нышу афэхуу. Тхыльеджаплэр илофышлэхэмрэ кілэеэгъаджэхэмрэ зэралтыэрэмкэ, псэ зыпты зэхахъэм пэпчь лъэуух гээгээхээ ашоонгъу. Пшысэм дахэр щылэнүүгүэм къыхэхыгъуу къызынгъахъэрэ кілэ-еджаклохэм къахэкыгъэх.

САХЫИДЭКЬО Нурбай.

Олимпиадэ джэгунхэр

Мамырныгъэм изехъакIу

Я XXIV-рэ Кымэфэ Олимпиадэр мэзаем и 4 – 20-м Пекин щыкIуагь.

Хэгъэту 91-мэ яхэшыпкыгъэ командэхэр Олимпиадэм хэлэжьагъэх. Спортсмен 2871-рэ зэнэкъокуугь. Хульфыгъэхэр 1581-рэ, бзыльфыгъэхэр 1290-рэ хьущтыгъэх. Урысыем ихэшыпкыгъэ командэ нахынпекэх кахьыгъэ, рекорд агъацуугь.

Медальхэр

Норвегиет ихэшыпкыгъэ командэ зэкэмки медаль 37-рэ кыхыгъэх. Урысыем 32-рэ кыхыгъэх. Аш фэдиз медаль тиспортсменхэм нахынпекэх кахьыгъэ, рекорд агъацуугь.

Дышъэу, тыжынэу, джэрзэу хэгъэхүм кахьыгъэхэр зэтэгъапшэх.

Норвегиет дышъэу 16, тыжынэу – 8, джэрзэу – 11. Германиет дышъэу 12, тыжынэу – 10, джэрзэу – 5. Китайт дышъэу медали 9, тыжынэу – 4,

джэрзэу – 2. США-м, Швейцарии, Нидерландхэм дышъэу кахьыгъэхэр зэфэдиз – 8.

Урысыем я 9-рэ чыпIэр кыхидихыгъ. Дышъэу – 6, тыжынэу 12, джэрзэу 14 кыхыгъэх.

Александр Большуновым медалэу кыхидихыгъэр зэкэмни анахыгь. Лыжнэ спортымкэ дышъэ медали 3, тыжынэу 1 изакьюо кыхыгъэх. Командэм хэтэу джэрзир кыхидихыгъ.

Анна Щербаковам фигурнэ катаниемкэ, тибыльфыгъэ ёкИ хульфыгъэх командэхэм лыжнэ спортым (эстафетэм) дышъэ медальхэр кыщаахыгъэх.

Хоккей

Тихэшыпкыгъэ командэ Швецием 2:1-у буллиткэ финальныкъом щитеуагь. Дышъэм фэньхэгъэх эзэукиэгъум Финляндиеэрэ Урысыемрэ щызэнэкъо-кыгъэх, 2:1-у Финляндие ыхьыгъ, тикомандэ тыжынир кыфа-гэшьошагь.

Олимпиадэ джэгунхэр Пекин дэгьо щыкIуагьхэу зэхэшакхэм алтыгатагь. Я XXV-рэ Кымэфэ Олимпиадэр Италии икъалэу Рим щыкIошт.

Олимпиадэр спорт къодиеп. Хэгъэгүхэр, лъэпкхэр зэфещэх, мамыр ёкИлэр егъэпштэ. Спортыр мамыр ёкИлэр зэрэштийр кье-гэшьошакхэм. Олимпиадэ джэгунхэм цыфхэм ягушхэе куячэ кыаэти.

Гандбол. Суперлига

Л. Баскаковар якIЭщакIу

«Ставрополье» Ставрополь – «АГУ-Адыиф» Мыекьюапэ – 23:24 (12:11).

Мэзаем и 18-м Ставрополь щызэдешIагъэх.

«АГУ-Адыиф»: къэлэпчэутхэр: **Ламзина, Баскакова — 1;** ешлаклохэр: **Клименко, Красно-кутская, Никулина — 2, Кириллова, Мещерякова — 1, Морозова, Кузевалова — 5, Казихнова — 2, Поршина, Кобл — 6, Кожубекова — 2, Колодяжная — 4, Краснова — 1.**

«Ставрополье» кыхэштыгъэхэр: **Э. Сиволова — 8, Е. Нефедова — 5, А. Волкова — 4.**

Апэрэ такыкхэм къашгэхэжьагъэу командитури теклони гэхээ фэбэнагь. Пчагъээр зэрэлжийгээштэгъэр: 3:3, 5:6, я 20-рэ **такыкхэм 8:9, я 27-рэ такыкхэм 11:10, бэ темышээ 14:14 хуугъэ.**

Зэлжийгээштэгъэр икэух гумэкыгъохэр кыхызидихыгъэх. Мыекьюапэ щапIугъэу «Ставрополье» щешлэрэ А. Волковам «Адыифим» икъэлапчэх ёггуар кынхэдээ – 22:21-рэ. Кобл Заремэ – 20-рэ такыкхэм кынхэдээ – 22:21-рэ. Кобл Заремэ нахынпекэх «Ставропольем»

хэтагь. Заремэ хъагьэм ёггуар дахэу редээ – 22:22-рэ, къэнагъэр таекыкы 4.

«Ставрополье» ыпакIэ кильгыгь, къэлэпчэутыр ёшлаклохэм зэблиххуугь. Тикъэлэпчэутэу Людмила Баскаковам ёггуар кынхэдээ – 24:23-у теклонигъэр кыхидихыгъ.

«Адыифим» итренер шхьялэрэ Александэр Реввэ зэпүүгээр ауужирэу егъэфедэ, уахьтэр – 59:16. Тиешлаклою И. Клименкэр ыпакIэ ильягъэу ухьумаклом шапхэрэу ёкто. Метри 7 тазыр дэгээр Ангелина Кузеваловам егъэцакх, хъагьэм ёггуар редээ – 23:24-рэ, уахьтэр – 59:37-рэ.

Бысынхэм гүлэхээз апэкх кильгыгъэх. Тиухумаклохэм ашыц А. Волковам зыпэуцум шапхэрэу ёкто. «Адыифим» хэтагь. «Кубань» щешлэрэ Мария Гафоновар Мыекьюапэ щапIугъэу «Адыифим» хэтагь. «Кубань»

ар къызыдаом, Л. Баскаковам лъаклохэм ёггуар зэкидээжыгь, уахьтэр – 59:58-рэ. «Адыифим» 24:23-у теклонигъэр кыхидихыгъ.

ЕлтыкIэхэр

— Тиешлаклохэм шыкIешшухэр зэукигъум щагъэфедагъэх, — къытиуагь «Адыифим» итренер шхьялэрэ, Урысыем изаслуженэ тренерэ Александр Реввэ. — Людмила Баскаковар, Кобл Заремэ, Оксана Колодяжная, Дарья Никулинар, Диана Казихновар нахь кахэсэгъэзых.

ЕшIэхэр

— «Звезда» — «Ростов-Дон» — 20:37, «Кубань» — «Астраханочка» — 30:28, ЦСКА — «Лада» — 41:23, «Динамо» — «Университет» — 30:14, «Луч» — «Университет» — 27:21.

— «Кубань» щешлэрэ Мария Гафоновар Мыекьюапэ щапIугъэу «Адыифим» хэтагь. «Кубань»

хэтагь. Астраханочкы Астрахань ўылокIэм, М. Гафоновар къэлапчэем гъогогуу 4 ёггуар дидзагь, ашах дэгьо ёшлагъэхэм ашыц. «Кубань» я 6-рэ чыпIэр кыбгынагь.

Хэт тыдэ щыIа?

Купэу «А»-р

- ЦСКА — 30
- «Ростов-Дон» — 28
- «Лада» — 19
- «Астраханочка» — 10
- «Кубань» — 7
- «Звезда» — 6

Купэу «Б»-р

- «Динамо» — 30
- «Университет» — 19
- «АГУ-Адыиф» — 16
- «Ставрополье» — 14
- «Луч» — 12
- «Уфа-Алиса» — 7.

Гээтхапэм и 16-м «Адыифир» «Динамо» Волгоград, и 20-м «Университет» Ижевск Мыекьюапэ ашыукишт.

Пшьэдэкыжь зыхырэ секретарыр

Зэхэшагъэр
ыкИ кыыдэзы-
гъэхэр:

Адыгэ Республикаш лъэпкъ Йоххэмкэ, Иккыб къэралхэм ашыц-
пэура тильэпкъэ-
гъхэм адярIэ зэхэш-
агъэмкэ ыкИ къэбар хъутгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыIэр:
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхяпэхэу
зипчагъэкэ 5-м
емыххуухэрэр ары. Са-
тырхэм азыагуу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь ѢыкIунэу
щытэп. Мы шапхээ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:
Урысы Федерацием
хэутын Йоххэмкэ, тел-
радиокъэтин-
хэмкэ ыкИ зэлъ-
ИсыкIэ амалхэмкэ и
Министерствэ и
Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэроры-
шапI, зэраушыхытагъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытагъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4646
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 334

Хэутынум узшы-
кIэтхэнэу щыт уаххтэр
Сыххатыр
18.00
Зыщаушыхытагъэх
уаххтэр
Сыххатыр
18.00

Редактор
шхьялэр
Дэрбэ Т. И.
Редактор шхьялэр
игуадзэр
МэшлIэкъо
С. А.

Пшьэдэкыжь зыхырэ секретарыр
Тхяркъохъо
А. Н.